

Magda Strouhalová & kolektiv

Inspirace pro pedagogy výtvarné výchovy

Metodické —
pracovní — tvořivé
listy

Magda Strouhalová & kolektiv

Inspirace pro pedagogy
výtvarné výchovy
Metodické —
pracovní — tvořivé
listy

Brno 2019

Tato publikace vznikla díky finanční podpoře
z Fondu rozvoje Masarykovy univerzity.

Číslo projektu: 2019/41/MUNI/FR/1246/2018
Inovace předmětu: Galerijní praxe 1
Odborný garant projektu: Radek Horáček

Texty © 2019 Dita Bosáková, Petra Čiklová, Tereza Friedl,
Josef Strouhal, Magda Strouhalová, Jan Wolf

Obsah

Úvod — **5**

Studentský projekt — **6**

Pracovní a tvořivé listy — **10**

Pracovní list — **11**

Tvořivý list — **13**

Metodické listy — **14**

David Hanvald — Dita Bosáková — **17**

František Skála — Tereza Friedl — **33**

Jan Steklík — Jan Wolf — **59**

Adriena Šimotová — Petra Čiklová — **75**

Jiří Valoch — Josef Strouhal — **93**

Zdroje informací — **108**

Seznam reprodukcí — **108**

NM

Metodika tvorby studentského projektu si klade za cíl poskytnout studentům pedagogických oborů, ale i pedagogům v praxi informace, jak didakticky strukturovat a realizovat vzdělávací obsahy. Cílem metodiky je popsat postup, jak v praxi realizovat projekt, při kterém je využit animační program uskutečněný v galerii, s přesahem do výuky výtvarné výchovy na základní/střední škole. Při realizaci dochází k propojení dvou institucí – kulturní instituci představuje galerie a vzdělávací institucí je škola.

Studentský projekt

Studentský projekt má dvě části. První obsahuje vypracování scénáře k animačnímu programu, který proběhne v galerii, a druhý obsahuje vypracování obsahu/náplně 4–6 vyučovacích jednotek přímé pedagogické činnosti, které mají přímou návaznost na animační program v galerii. Součástí projektu je i vypracování pracovního nebo tvořivého listu, který je použit při animaci nebo při výuce výtvarné výchovy.

Animační program bude primárně sloužit jako motivační prvek pro další práci s žáky ve výuce výtvarné výchovy. Při hodinách výtvarné výchovy se vychází z výstavy samotné tzn., že jako primární motivace je použita výstava (umělecká díla). Nebo je výstava použita jako sekundární motivace a hlavní motivací je výtvarná aktivita započatá v galerii, která se následně rozvíjí nebo se na ni volně naváže při výuce výtvarné výchovy.

SCÉNÁŘ K ANIMAČNÍMU PROGRAMU — VZOR

Jméno	
Semestr	
Název programu	
Název výstavy	
Místo konání	
Datum realizace a čas	
Cílová skupina	
Počet účastníků	
Pomůcky	
Stanovení cíle, cílů	jasná formulace
Stanovení obsahu	jasná představa o informacích
	— co musí být sděleno
	— co by mělo být sděleno
	— co by mohlo být sděleno
Informace o výstavě	
Informace o umělci/umělcích, díle/dílech apod., které jsou stěžejní pro program	
Časový harmonogram	
Detailní popis animačního programu včetně doslovného popsání výkladu	
Výtvarná aktivita	

Poznámka: Je potřeba si uvědomit, jaká je Vaše cílová skupina a tomu přizpůsobit výklad. Zaměřte se na cizí slova, pojmy apod., vše je potřeba vysvětlit. Můžete si také připravit otázky pro žáky, velmi dobře tím udržíte jejich koncentraci a zapojíte je.

VÝTVARNÝ PROJEKT PRAXE (4—6 vyučovacích jednotek) — VZOR

Název a adresa školy pro praxi	
Jméno a příjmení vyučujícího předmětu VV	
Ročník + počet žáků	
Oblasti RVP (ŠVP)	
Průřezová témata	prolínající se obsahy př. Environmentální výchova
Klíčové kompetence	př. kompetence k řešení problémů — žák se naučí základům experimentální práce
Mezipředmětová vazba	zapojení jiných vyučovacích předmětů př. Občanská výchova
Návaznost na tematický plán/ ŠVP (doplnit s vyučujícím)	
Námět — název	
Návaznost na animační program	pokračuji ve výtvarné aktivitě započaté v galerii; inspiřuji se např. tématem výstav apod.
Umělecká díla/umělci/texty/ námět/téma/výtvarná technika apod. použité pro výtvarnou činnost (popis, obrázky atd.)	
Stanovení obsahu motivace	jasná představa o informacích, konkrétní příklady — co musí být sděleno — co by mělo být sděleno — co by mohlo být sděleno
Stanovení výtvarného cíle — jasná formulace	jde o prostředek k dosažení určitých výtvarných dovedností, který může být dlouhodobý — př. osvojení si práce s akvarelovými barvami; žák by měl znát cíl hodiny, aby mu byl jasný smysl vykonávané činnosti

Výtvarný úkol — jeho formulace	jedná se o následné řešení výtvarného cíle, který může mít krátkodobý záměr — př. ztvárnění detailu rostliny akvarelovými barvami; připravit si více činností pro případ, že žáci mají práci již hotovou, nebo využívat činnost s otevřeným koncem, tzn. každý má stále co dělat
Technika	př. kresba, malba, lavírování, experimentální kresba/malba
Pomůcky	
Očekávaný výstup	je to, co má žák následně vědět/znát – klíčová slova a jaké dovednosti prokazuje — př. správné užití techniky akvarelu
Časový harmonogram	promyslet jednotlivé kroky/postupy vč. časového rozvržení, hodina by měla mít logickou strukturu
Úvod hodiny	
Závěr hodiny	
Organizace	př. skupinová/individuální práce
Forma hodnocení	př. slovní, známka, skupinová reflexe

Pracovní a tvořivé listy

Pracovní a tvořivé listy používané v galerii slouží k usnadnění porozumění výstavy, jejímu doplnění nebo oživení. Listy úzce souvisí s výstavou a jsou považovány za pomůcku při animačním programu. Pomocí listů se žáci více soustředí na vnímání výstavy, listy dávají podněty k zamyšlení, podněcující tvořivost, jejich pomocí se žáci více soustředí. Neměly by být primárním zdrojem informací, spíše sloužit jako podpora pro lektora.

Podle způsobu využití mohou listy sloužit jako motivace před vlastní návštěvou galerie. Nejvíce se užívají při animačním programu. Ale lze je využít i po skončení animačního programu, kdy lze s tématem pracovat dále ve školním prostředí.

Podoba a rozsah listů je většinou v plné kompetenci jejího tvůrce, lze rozlišit informační nebo aktivizující listy, případně jejich kombinace. Námětem pro tvorbu může být dílo/a, sbírka, téma nebo námět, výtvarný směr, doba nebo hnutí, osobnosti či život umělce.

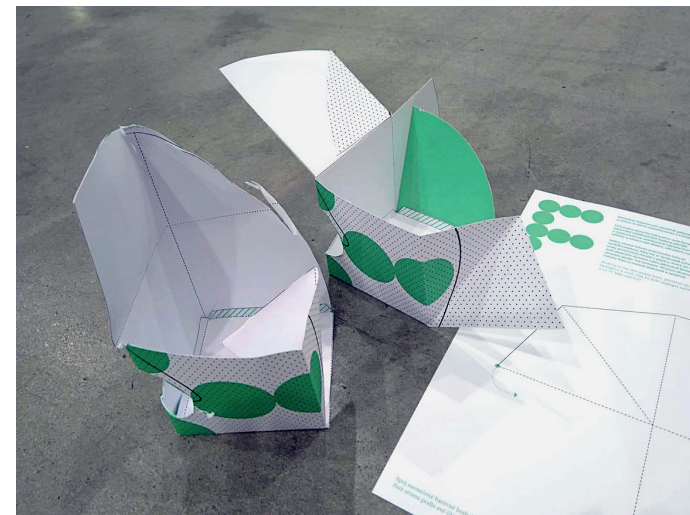
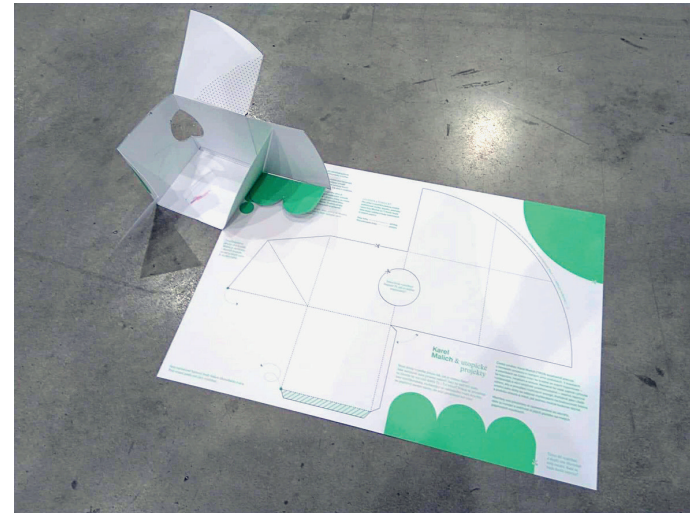
Pro kvalitní a funkční pracovní listy je dobré dodržet některé předpoklady – zajímavé grafické zpracování, čtivý text, jednoduché vysvětlení principů (př. díla, stylu apod.), zvolit zásadní díla, prostor pro vlastní úvahy a připojený návrh na vlastní tvorbu a postup práce.

Tvořivé listy na rozdíl od pracovních mají méně textu, dávají více prostoru pro představivost a prostor pro tvůrčí aktivitu. Jako příklad můžeme uvést různé skládačky, vystřihovánky, prostorové spojovačky atd. Jsou náročnější na přípravu.

Při tvorbě je důležitá cílová skupina, které se přizpůsobí rozsah, vizuální stránka, struktura otázek, úkolů a informací. Je nutné nepřehltit textem nebo obrázky. Je důležité si i zodpovědět proč a kde chci listy použít, co mají podpořit nebo na co mají poukázat.

Pracovní list

Tvořivý list

1
Tvořivý list k výstavě Karel Malich
& utopické projekty, Fait Gallery,
Brno, 2019

Metodické listy

Metodické listy jsou určeny převážně studentům a začínajícím pedagogům, ale i pedagogům z praxe a mají jim usnadnit tvůrčí činnost při vstupu do praxe. Obsahují informace o umělečích převážně ze současné výtvarné scény. Odkrývají různé kontexty uměleckých děl. Obsahují tipy na zajímavé výtvarné aktivity, techniky, náměty a rozdělení těchto aktivit dle ročníků. Metodické listy tvořili pedagogové z praxe, celkem můžete vidět pět odlišných přístupů při tvorbě metodik. Struktura metodických listů je u všech stejná, pro lepší orientaci. Některé výtvarné aktivity jsou doplněné fotografiemi z realizací v hodinách výtvarné výchovy.

Na tvorbě metodických listů, které naleznete na následujících stranách, se podíleli aprobovaní pedagogové Výtvarné výchovy z praxe a studenti Pedagogické fakulty MU.

Mgr. Dita Bosáková	Základní škola a Mateřská škola, Brno, Jana Brozkvy 2
Mgr. Petra Čiklová	Tyršova základní škola, Brno, Kuldova 28
Mgr. Tereza Friedl	Základní škola, Brno, Řehořova 3
Mgr. Josef Strouhal	Základní škola, Brno, Mutěnická 23
Mgr. Jan Wolf	Základní škola, Brno, Slovanské náměstí 2
Bc. Monika Ivičičová	studentka PdF MU
Helena Lengálová	studentka PdF MU

DAVID

HANVALD

Mgr. Dita Bosáková

Charakteristika tvorby umělce

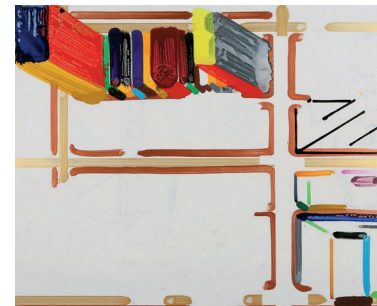
Hanvaldova plátna často balancují na hranici mezi obrazovou plošností a prostorovostí, geometrickým tvarem a expresivním malířským gestem, abstrakcí a realitou, konceptuálním a senzuačním. Jeho zájem o prostorový charakter malby pak souvisí s volbou netradičních tvarů pláten, osobitá a místně specifická instalační řešení, či přímo přesahy od malby k instalaci jako médium.¹

„Zajímá mě systém a řád, který nejprve vytvořím, doplním nebo pozměním, a pak podle něj postupuji. Při výběru témat u mě sehrává důležitou roli náhoda. Většinou se jedná o nalezené předměty, hry a knihy, ze kterých pak vycházím.“ Takto autor postupoval ve všech svých zásadních malířských cyklech. Tvorba početných souborů je pro něj typická. Vznikají řetězící se malby, jedna vychází z druhé, malé formáty, na nichž zkouší konstrukční princip, střídají velkoformátové obrazy.²

Při tvorbě používá velkých rozměrů štětců, štětek, košťat aj. V cyklech „rámy“ určuje barevnost systém, který si stanoví předem — každá barva má číslo, každá strana rámu má číslo. Ke každé barvě ve vzorníku je přidáno pořadové číslo, následně se losují čísla a obraz se maluje podle vylosovaných barev. Baví ho 3D věci dávat na plátno, které je 2D.

1 <https://www.artlist.cz/david-hanvald-108579/>

2 <http://www.artcasopis.cz/clanky/david-hanvald>

2
David Hanvald,
Z cyklu *Kunsthistorie — XX*, 2014

3
David Hanvald; Z cyklu *Systém, konstrukce, řád, Město II*; 2009

4
David Hanvald, Z cyklu *Rámy — David Hanvald (2012)*, 2014

20

5
David Hanvald, *Z cyklu Objekty — Sol LeWitt*, 2011

6
Z výstavy Davida Hanvalda *Estetický podzim v konceptuálním Brně*,
Galerie Pitevna, Brno, 2017

21

RVP ZV	oblast Umění a kultura — vzdělávací obor Výtvarná výchova
Učivo ↓	
— Rozvíjení smyslové citlivosti	— prvky vizuálně obrazného vyjádření — linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření
	— uspořádání objektů do celků — uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
Klíčové kompetence	k učení, k řešení problémů, komunikativní
Průřezová témata	Mediální výchova, Environmentální výchova
RVP G	oblast Umění a kultura — výtvarný obor
Učivo ↓	
— Obrazové znakové systémy	— interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta
	— uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační
Klíčové kompetence	k učení, k řešení problémů, komunikativní
Průřezová témata	Mediální výchova, Environmentální výchova

Věkové složení dětí	II. stupeň ZŠ, SŠ
Cíle ↓	
— seznámení	tvorba Davida Hanvalda
	prostorová tvorba
	malba
— terminologie	objekt
	socha
	geometrie
	prostorová tvorba
— mezipředmětová vazba	Praktické činnosti, Informační a komunikační technologie
Výtvarná technika	malba, kresba, prostorová tvorba
Pomůcky a materiál	je uvedený u jednotlivých námětů

Metodický postup — realizační část

MALBA — OBJEKT

Materiál: plexisklo — velký formát, štětky malířské (široké), barvy na olejové bázi

Možnosti a postupy malby:

- 1/ Stékající náhodná
- 2/ Geometrie
- 3/ Vyjádření plochy a prostoru

Další možnosti: lepení plných barevných pásek — docílit geometrickými obrazci iluzivnosti prostorových těles

Instalace: umístění do prostoru (zavěšení) nebo na zdi — jakýkoliv podklad — bílá stěna, cihla, industriální prostor — dílo koresponduje pouze s podkladem

Poznámka: mohou být i tři plexisklové desky umístěné v různém pořadí za sebou, tvořící jeden celek

— — —

PROSTOROVÁ TVORBA — SOCHA — OBJEKT

Materiál: dřevěné latě — nařezané na různé velikosti, disperzní lepidlo, akrylové barvy

Možnosti a postupy tvorby:

- 1/ Hranoly náhodně namalovat (buď jedna strana hranolu, nebo více stran), poté skládat objekt z předem navrhnutého konceptu (vychází podle myšlenky autora).
- 2/ Skládání (lepení) objektu z předem navrhnutého konceptu (vychází podle myšlenky autora, např. losování barev) a poté malba stran hranolů. Tato možnost již není na základě náhody, ale cíleného záměru. Rozměr díla není omezen.

— — —

PROSTOROVÁ TVORBA — SOCHA — KRYCHLE

Materiál: tvrdý karton, lepenka, akrylová/olejová barva, spreje, lepidlo, velké balicí krabice

Možnosti a postupy tvorby:

- 1/ Krychle vyrobené v mnoha velikostech
- 2/ Přetření bílým akrylem (nebo i barevným) — hra barev
- 3/ Vzniknou krychle různých velikostí a barev
- 4/ Autorská malba, náhodná, spontánní

Instalace: jedná se o 3D objekt, který může, a nemusí korespondovat s ostatními objekty. Umístění v jednoduchém prostoru, možnost i na stěnu, ve vzduchu ...

Otázka? K čemu by se daly krychle využít? (= jako stolek, stojan, nebo jiná varianta).

— — —

PROSTOROVÁ TVORBA — OBJEKT NA STĚNU — LATĚ

Materiál: latě — hranoly, malířské rámy, akrylové barvy, lepidlo, technické pomůcky, pilka

Možnosti a postupy tvorby:

1/ Malba stran hranolů

2/ Vytvoření prostorově geometrického obrazce na stěnu

3/ Možnosti obrazu z hranolů koncipovat přímo do malířského rámu, nebo se může zanechat nepravidelnost ohraničení, a tím vznikne nepravidelná konstrukce.

***Poznámka:** Konstrukce různých tvarů — uvědomit si, s jakým záměrem pracujeme a co má dané dílo představovat. (východisko z vlastních poznatků, pocitů, návrhů ...)*

— — —

PROSTOROVÁ TVORBA — OBJEKT

Krychle a nejen ...

Najít kolem nás předměty, přírodní úkazy (tvary), které vycházejí z tvaru krychle. Prostorová geometrie jako umění.

— — —

KRESBA

Materiál: pauzovací papír, tužka, fix

Možnosti tvorby:

1/ Geometrie jako kresba

2/ Mozaika tvarů nebo jiný záměr

3/ Vrstvení pauzovacího papíru

4/ Perforace papíru

Cíl tvorby:

1/ Katalog/obrazová kniha (leporelo)

2/ Velkoformátový obraz (jeden nebo opět více listů — vrstev)

— — —

GRAFIKA

Možnost zdokumentovat veškerou realizovanou tvorbu ve fotografii.

Možnosti a postupy:

1/ Fotografie svých maleb, objektů ...

2/ Úprava ve Photoshopu nebo jiném dostupném programu

3/ Zvolení správného fontu, kompozice, užití grafických postupů

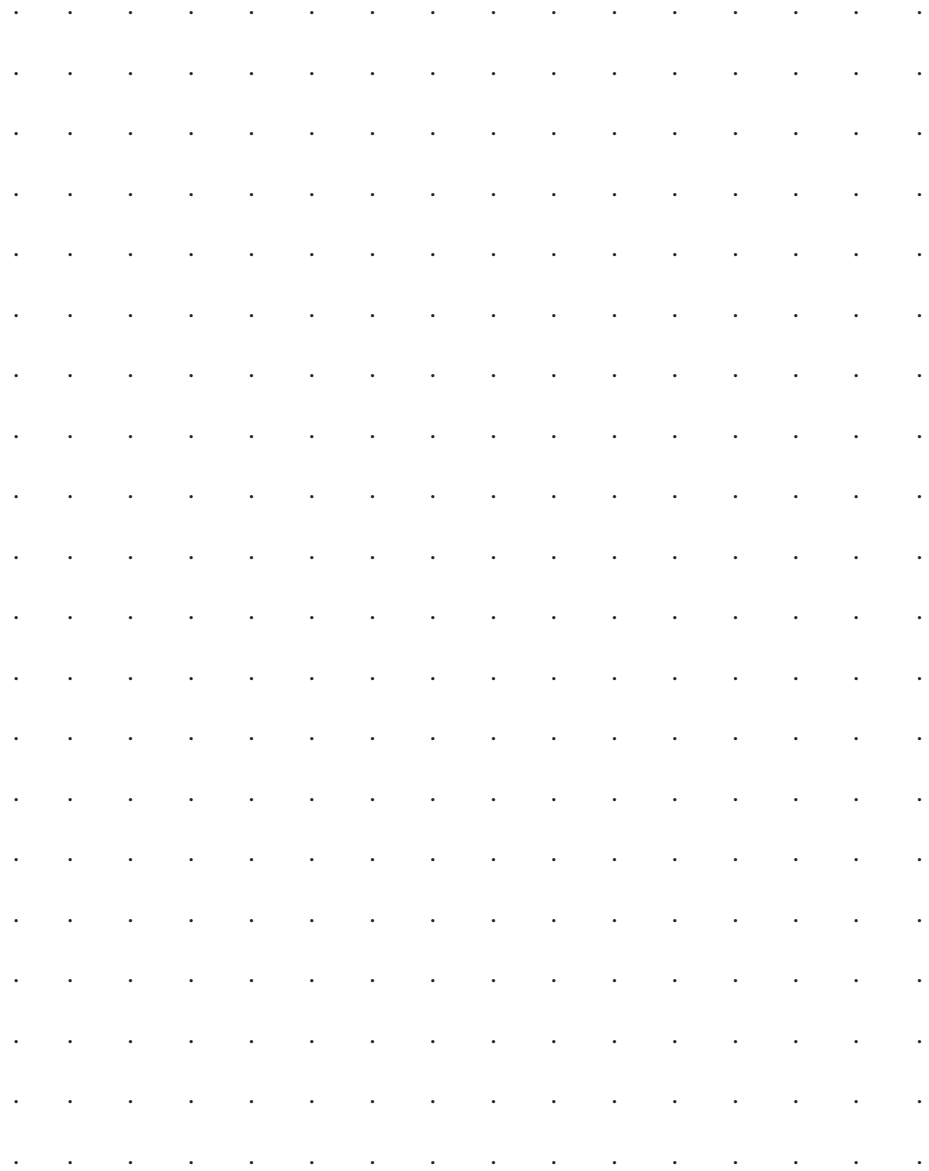
Cíl tvorby: vytvoření pozvánky na kolektivní výstavu

— — —

VIDEO

Časosběr výtvarné akce — natočení videa na kameru/mobil/tablet — upravení v programu v kombinaci s hudbou — projekce na stěně

— — —

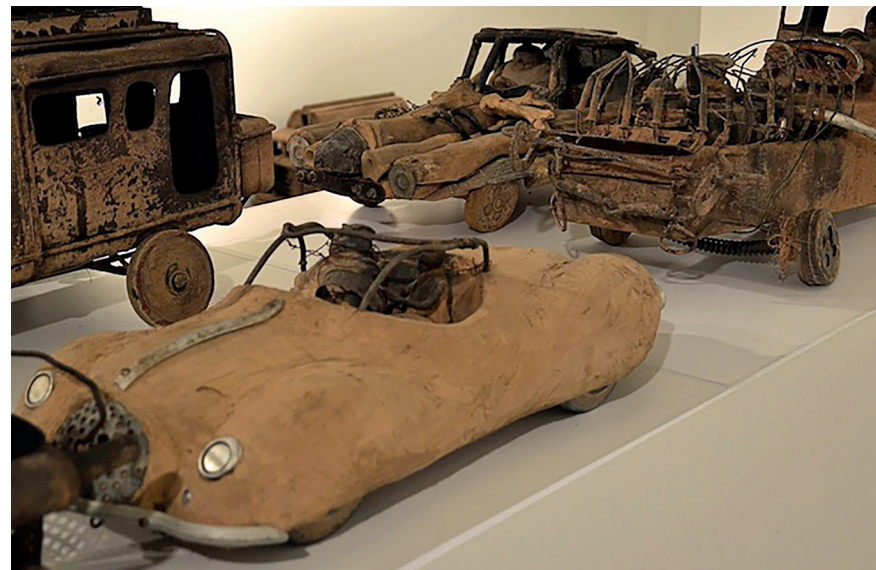

FRANTIŠEK SKÁLA

Mgr. Tereza Friedl

Charakteristika tvorby umělce

František Skála patrně chápe svou tvorbu jako lidsky zmanipulovanou tvořivost samotné přírody. Se směsí humoru a vážnosti, ironie a úcty, monumentality a jemné citlivosti vytváří většinou variace na přírodní objekty. Vedle citlivé komunikace s přírodou však reflektuje svými díly i jiné oblasti lidského života, jako např. tvorbu a zpracování umělých hmot. S jistou mírou ironického nadhledu citlivě vyzvedá světelné, barevné, tvarové a materiálové kvality nalezených věcí a jejich nečekaných kombinací. Lidské, utilitární produkty vřazuje do nových příběhů a tímto vykročením z oblasti lidské praxe do neúčelné oblasti estetiky odkrývá pohled do tajemných souvislostí lidských osudů. Stejně tak si pohrává se společenskými normami a zvyklostmi, aby k takovým ověřeným modelům jednání opatřil ironický odstup.³

3 <https://www.artist.cz/frantisek-skala-139/>

7
Z výstavy Františka Skály *Podlesee*,
Galerie města Loun, Louny, 2015

8
Z výstavy Františka Skály *Skála v Rudolfinu*,
Galerie Rudolfinum, Praha, 2004—2005

← 9 (předcházející dvoustrana)
Z výstavy Františka Skály *Jízdárna*, NG Praha,
Valdštejnská jízdárna, Praha, 2017

← 10
Z výstavy Františka Skály *Jízdárna*, NG Praha,
Valdštejnská jízdárna, Praha, 2017

11
Z výstavy Františka Skály *Muzeum*,
Muzeum umění Olomouc, Olomouc, 2012

RVP ZV	oblast Umění a kultura — vzdělávací obor Výtvarná výchova
Učivo ↓	
— Rozvíjení smyslové citlivosti	— uspořádání objektů do celků — uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření — prvky vizuálně obrazného vyjádření — linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření
Klíčové kompetence	k učení, k řešení problémů, komunikativní
Průřezová témata	Mediální výchova, Environmentální výchova
RVP G	oblast Umění a kultura — výtvarný obor
Učivo ↓	
— Obrazové znakové systémy	— interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta — uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační
Klíčové kompetence	k učení, k řešení problémů, komunikativní
Průřezová témata	Mediální výchova, Environmentální výchova

Věkové složení dětí	II. stupeň ZŠ, SŠ
Cíle ↓	
— seznámení	tvorba Františka Skály prostorová tvorba
— terminologie	prostorová tvorba objekt plastická tvorba fantazie
— mezipředmětová vazba	Praktické činnosti, Informační a komunikační technologie, Český jazyk
Výtvarná technika	prostorová tvorba
Pomůcky a materiál	je uvedený u jednotlivých námětů

Jednotlivé výtvarné aktivity jsou přímo vytvořené pro tematické plány VV (II. stupeň) ZŠ, Brno, Řehořova, které jsou součástí tohoto metodického listu (viz níže).
Výtvarné aktivity lze realizovat i na SŠ.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Tematický plán

6. ročník — hodinová dotace: 2 hodiny týdně

ZÁŘÍ	KRESBA
	materiály
	studie (tvar, linie, objem)
	kompozice tvarů
	Poučení o bezpečnosti práce
ŘÍJEN	BARVA, MALBA
	teorie barev
	dělení barev
	míchání barev
LISTOPAD	PLASTICKÁ TVORBA
	výroba objektu z různých materiálů
	výrobky na vánoční jarmark
PROSINEC	KOMPOZICE
	kompoziční principy, zvětšování, zmenšování
	umístění objektů na plochu

LEDEN	POČÍTAČOVÁ GRAFIKA
	kreslení na PC
	třetí prostor budovaný liniemi
ÚNOR	FANTAZIE
	zobraz vlastní fantaz. představy s využitím různých technik a materiálů
BŘEZEN	PÍSMO
	písmo a užitá grafika
	dekorační práce
	druhy písma
DUBEN	LIDSKÁ POSTAVA
	základy zobrazování
	tvarová stylizace
	tvarová a barevná kompozice
KVĚTEN	DĚJINY UMĚNÍ
	pravěk
	Řecko
	Řím
ČERVEN	PŘÍRODA
	přírodní motivy
	rostliny, živočichové, neživá příroda

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Tematický plán

7. ročník — hodinová dotace: 2 hodiny týdně

ZÁŘÍ	KRESBA, PERSPEKTIVA
	dějiny umění — kresba
	linie, šrafování, stínování
	symetrie, asymetrie, osa, horizont
	Poučení o bezpečnosti práce
ŘÍJEN	MALBA
	dějiny umění — malířství
	sytost, tón, kontrast, harmonie
	barevné vyjádření
LISTOPAD	PLASTICKÁ TVORBA
	výroba objektu z různých materiálů
	výrobky na vánoční jarmark
PROSINEC	ARCHITEKTURA
	dějiny umění — architektura
	prostorové kompozice

LEDEN

GRAFIKA

dějiny umění — grafika — A. Dürer
— užitá grafika, různé techniky, tisk

ÚNOR

FANTAZIE

dějiny umění — H. Bosch
— zobraz vlastní fantaz. představy
— manipulace s objekty, pohyb těla

BŘEZEN

PÍSMO, POČÍTAČOVÁ GRAFIKA

styly a druhy písma
dekorační práce
barevné kompozice tvarů

DUBEN

LIDSKÁ POSTAVA, UMĚLECKÁ DÍLA

dějiny umění — sochařství
— základy zobrazování
— práce s uměleckým dílem
— experimenty s reprodukcemi

KVĚTEN

DĚJINY UMĚNÍ

románský sloh, gotika, renesance

ČERVEN

PŘÍRODA

dějiny umění — G. Arcimboldo
— přírodní motivy, detail
— rostliny, živočichové, neživá příroda

VÝTVARNÁ VÝCHOVA**Tematický plán**

8. ročník — hodinová dotace: 1 hodina týdně

ZÁŘÍ	KRESBA
	vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast
	lidský obličej
	kresebné etudy
	Poučení o bezpečnosti práce
ŘÍJEN	MALBA
	dějiny umění — malířství
	— objemové vyjádření námětu
	— barevné škály
LISTOPAD	PLASTICKÁ TVORBA
	výroba objektu z různých materiálů
	výrobky na vánoční jarmark
PROSINEC	PERSPEKTIVA
	perspektiva sbíhavá, úběžníková

LEDEN**GRAFIKA**

dějiny umění — grafika

užitá grafika, různé techniky, tisk

ÚNOR**POČÍTAČOVÁ GRAFIKA**

práce s internetem — vyhled informací, práce s texty

práce s graf. programy

BŘEZEN**PÍSMO**

reklama a propagační prostředky

tvorba mediálního sdělení

DUBEN**UMĚLECKÁ DÍLA**

práce s uměleckým dílem (interpretace, umělec. vyjadřování)

KVĚTEN**DĚJINY UMĚNÍ**

baroko, klasicismus

ČERVEN**DĚJINY UMĚNÍ**

krajinařské školy 19. stol., realismus

Metodický postup — realizační část

LAND ART — ANIMACE — VIDEO

Cílová skupina: 6. třída

Začlenění do tematického plánu:

PLASTICKÁ TVORBA — výroba objektů z různých materiálů

FANTAZIE — zobrazení vlastní fantazijní představy s využitím různých technik a materiálů

Inspirace: například filmem *Kuky se vrací*, který byl částečně motivován dílem Františka Skály (avšak loutky ve filmu nejsou z autorovy dílny)

Výtvarné činnosti se mohou realizovat jednotlivě nebo v celku, tzn. výroba loutek, vytvoření scénáře (možnost mezipředmětové vazby na předmět Český jazyk), vytvoření exteriéru v přírodě (land art), případně kulís ve výuce VV, natáčení krátkých spotů/úseku filmu na tablet, vytvoření fázové animace (vazba na další předmět — Informační a komunikační technologie).

1/ LOUTKY

Pomůcky: dráty, provázky, pet láhve, vlna, bavlnky, látky, různé přírodní materiály — větvičky, kůra, listy, nůžky, tavná pistole, tablet

Postup práce: z většího kusu materiálu se vytvoří tělo, k němuž se pomocí drátů nebo provázků připevní končetiny (větvičky, menší kusy) a hlava. Následuje ozdobení — obličej, vlasy, další detaily — s využitím ostatních potřeb.

Poznámka: Při výrobě loutek je důležité, aby jejich vzhled korespondoval s materiály. Při motivaci žáků klademe důraz na princip náhody, možnost kombinace teoreticky neslučitelných materiálů, fantazii inspirovanou nejen umělcem, filmem, ale především přírodou samotnou.

12—14
Ukázka realizace Loutky

2/ SCÉNÁŘ

Aktivita realizovaná v jazyce českém. Žáky rozdělíme do skupin a na základě vzhledu vytvořených loutek vymyslíme charaktery postav, jména, děj (co se bude odehrávat), místo (kde se to bude odehrávat). Stručný scénář zaznamenáme písemnou formou.

3/ KULISY — LAND ART

Pomůcky: kartony, výkresy, přírodniny, barvy, fixy, lepicí páska, nůžky

Tato aktivita vyplývá ze scénáře — kulisy/přírodní scénérii přizpůsobíme potřebám děje.

4/ FÁZOVÁ ANIMACE

K záznamu děje využijeme školní tablety. Žákům vysvětlíme jak fázovat pohyb a jak provést záznam. Také lze použít program k vytváření videí (např. Movie Maker).

Na animaci lze dále pracovat — doplníme o zvuk, promluvy postav — je možno rozvíjet další mezipředmětové vztahy (Informační a komunikační technologie).

OBJEKTY

Cílová skupina: 7. třída

Začlenění do tematického plánu:

PLASTICKÁ TVORBA — výroba objektů z různých materiálů
UMĚLECKÁ DÍLA — práce s uměleckým dílem, experimenty s díly

Inspirace: auta Františka Skály

Žáci vytvářejí objekty — dopravní prostředky. Kombinací technik a materiálů vzniknou originální kusy, které díky barvené sádrové skořepině evokují vzhled Skálových aut.

1/ DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY

Pomůcky: karton, papírové krabičky od čaje, různé komponenty/ tvary z lepenek (Ikea), plechová víčka, papírové lepicí pásky, sádrové obvazy, misky, voda, barvy, štětce

Postup práce: z kartonů/lepenek/krabiček se vyrobí model dopravního prostředku, který se spojí lepicími páskami. Následně se celý model pokryje sádrovým obvazem. Po důkladném zaschnutí (24 hodin) nabarvíme temperovými barvami.

15—17
Ukázka realizace
Dopravního
prostředku

LAMPY

Cílová skupina: 8. třída

Začlenění do tematického plánu:

PROSTOROVÁ TVORBA — tvorba objektů z různých materiálů
UMĚLECKÁ DÍLA — práce s uměleckým dílem

Inspirace: světelné objekty/lampy Františka Skály

Žáci vytvářejí světelné objekty (samostatně, dvojice), které mohou plnit funkci dekoračních lamp. Kromě přírodního materiálu zde využijeme nefunkční, rozbité či neúplné předměty denní potřeby, kterým dáme druhou šanci. Ve světelných objektech je necháme zazářit. Žáky se snažíme navést na myšlenku, že k životu nepotřebujeme jen dokonalé a nové věci. Že předměty určené k vyhození se pro umělce mohou stát inspirací a součástí jejich tvorby.

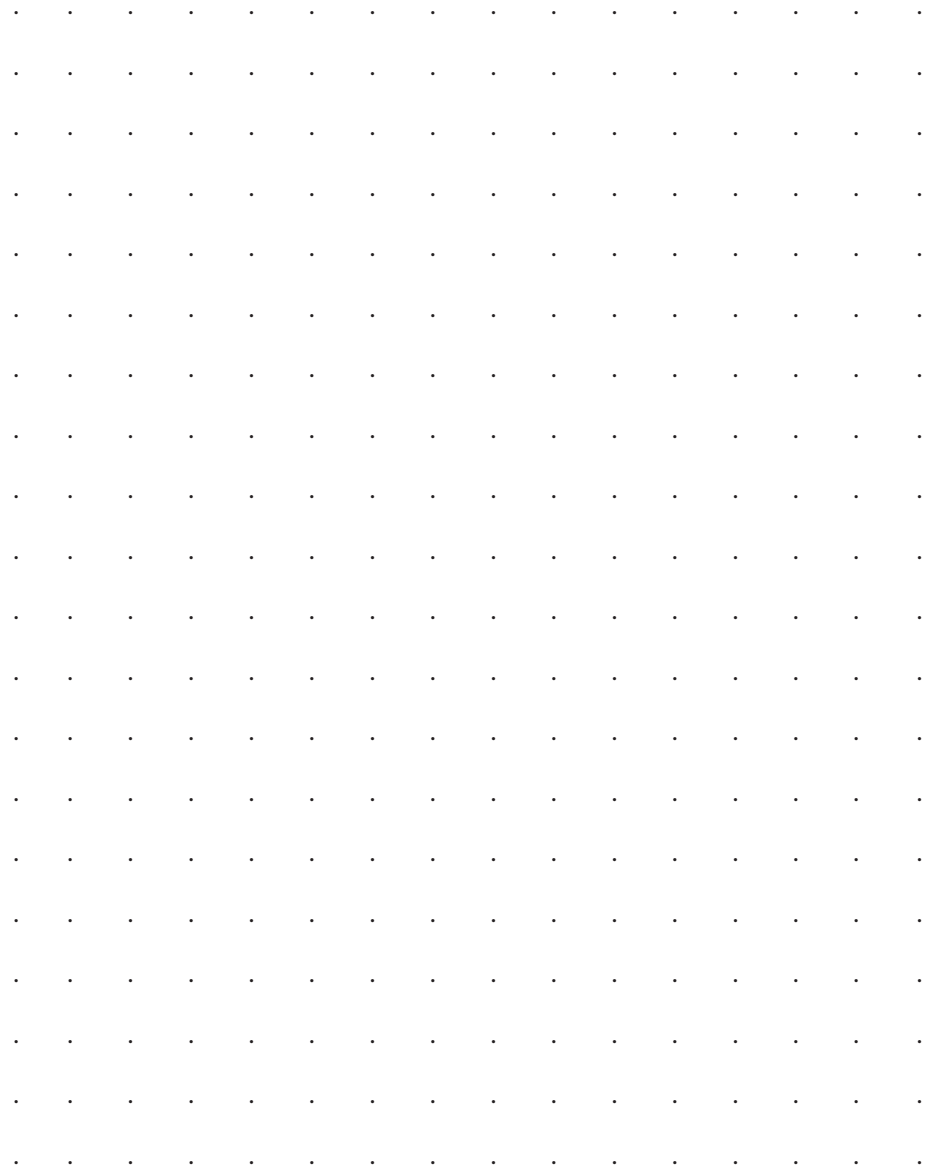
1/ SVĚTELNÉ OBJEKTY

Pomůcky: větve, motouz, nůžky, drát, kleště, papír, tužka, náhodné předměty (víko od mixéru, krabička od svačiny, plechovky ...), žárovky/světýlka na baterie

Postup práce: Žáci si vyberou předměty a přírodniny, které je nejvíce zaujmou. Někteří si vytvoří skicu, jiní upřednostní spontánní tvorbu. Pomocí drátů a motouzů vše spojí do požadovaného vzhledu. V některých místech můžeme připevnit stínítko z papíru. Na závěr instalujeme světýlka/žárovky.

18, 19
Ukázka realizace
Světelného objektu

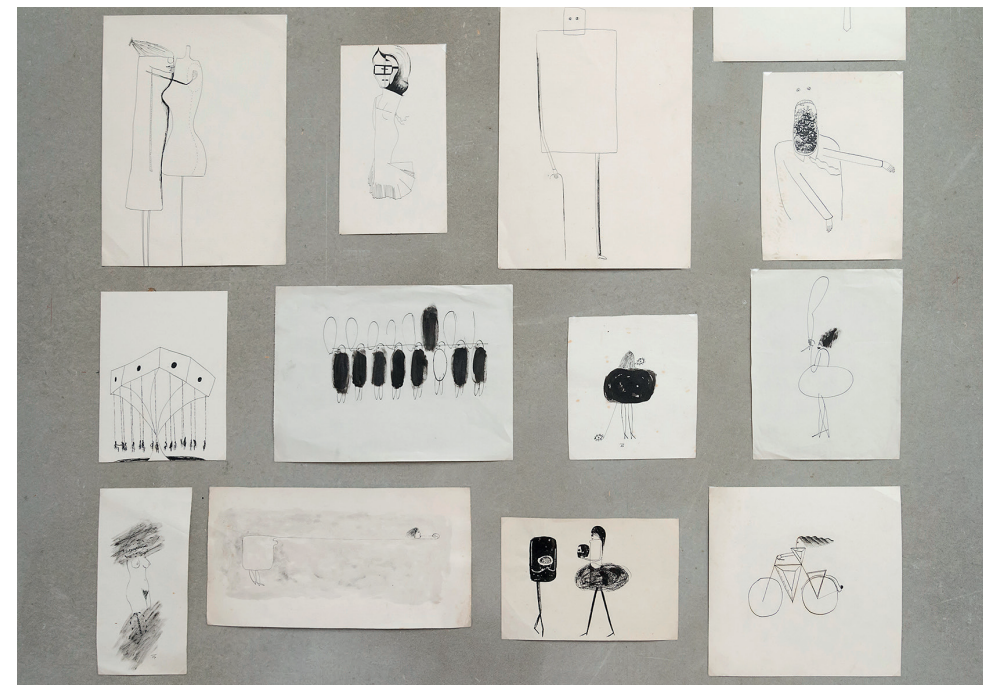
JAN STEKLÍK

Mgr. Jan Wolf

Charakteristika tvorby umělce

Významná postava české výtvarné kultury druhé poloviny 20. století. Od roku 1963 působil Jan Steklík spolu s Karlem Neprašem jako ředitel pražského uměleckého uskupení Křížovnické školy čistého humoru bez vtipu. Dlouhá léta patřil také k okruhu brněnského konceptuálního společenství okolo Jiřího Valocha.

- Díla Jana Steklíka se vyznačují specifickou citlivostí i humorem v rovině absurdity
- Senzitivní vztah k materiálům
- Informel
- Konceptuální postupy v kresbě — ke Steklíkově čistě konceptuální tvorbě patří například série kreseb, kterou na přelomu 60. a 70. let vytvořil ve spolupráci s Jiřím Valochem. Na každé z nich jsou rozesetá všechna písmena abecedy a na každé kresbě dojde k usměrnění do řádku v jinou chvíli. Někde se písmena vyskytují živě náhodně do písmena M a od N do Z, jsou srovnána v řádku v levém dolním rohu, někde jsou rozesetá až do X a usedlá, organizovaná fáze života přijde až na Y a Z, konec. Někomu se život do řádku srovná už u M, někomu až u X. A neříká to nic o tom, co je lepší.⁴
- Akční a land artové projekty
- Ve své tvorbě se zabývá procesy
- Vliv na tvorbu mělo americko-německé hnutí Fluxus i italské Arte Povera

20
Z výstavy Jana Steklíka *Steklík*,
Dům umění města Brna, Brno, 2018

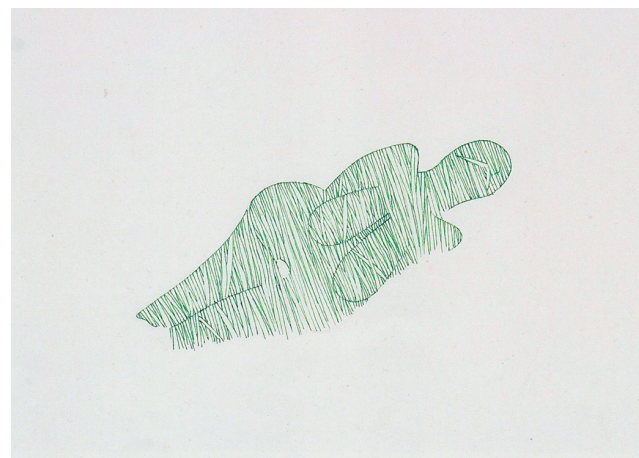
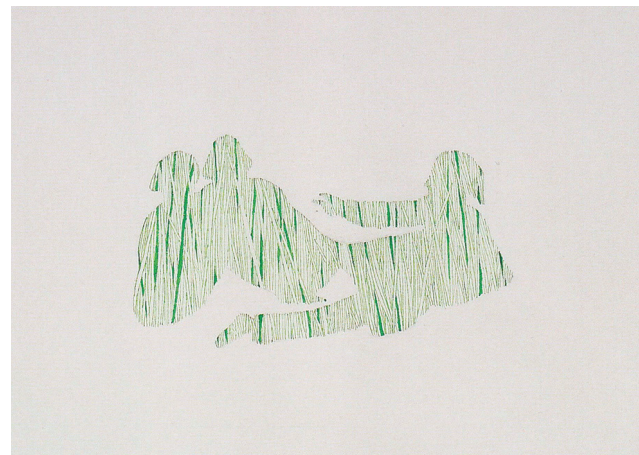
4 <https://protisedi.cz/jan-steklik-hravost-a-zavaznost-soucasne/>

Zamalovánky, zapalovánky

S hravostí souvisí chuť experimentovat, a tuhle chuť můžeme cítit hlavně ze Steklíkových zamalovánek, zapalovánek a dalších „ánek“.

Zapalovánky, stopa jako účel, ne jako pozůstatek, je v tom krásná úcta k přirozenosti, je přirozené nechávat stopy a možná je necháváme málo mluvit. Ale sentimentální nota, která je z mého popisu cítit, není steklíkovská, jeho kouzlo spočívá podle mě v tom, že představí vážnou skutečnost, ale potom, aniž by ubral platnosti popálenin, přidá vpit, řešení, lehkost, proto jsou některé zapalovánky „ošetřované“, přes příliš velké vypálené dírky je do tvaru křížku nalepená malinká náplast.

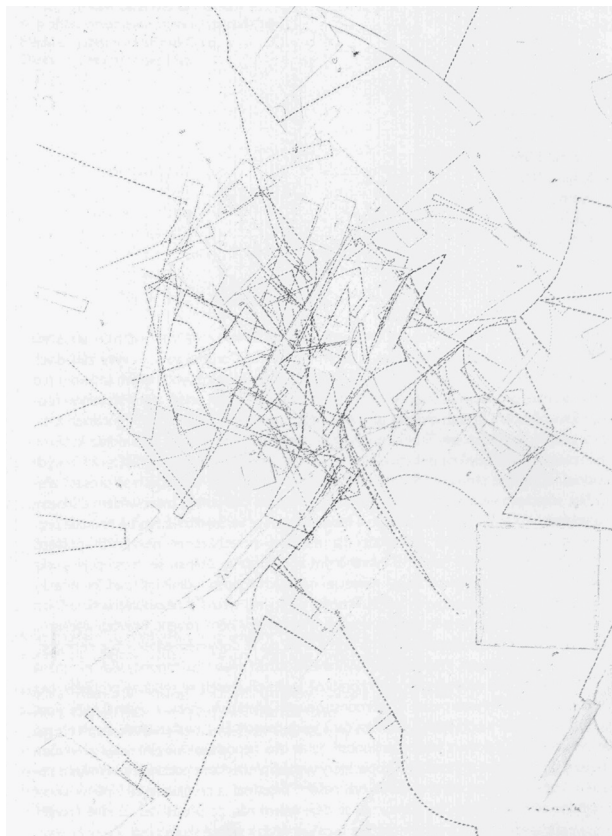
Smyslem zamalovánek je vyznačený obrys zamalovat stejnou barvou, jakou má pozadí, například Manetova Snídaně v trávě, kde je uprostřed zelené plochy bílá silueta slavné trojice, kterou máme zamalovat zeleně. V tomto případě je to chytrý vtíp, ale v dalších pracích Steklík tento nápad rozpracovává a posouvá.⁵

21
Jan Steklík, *Snídaně v trávě*
(zamalovánka), 70. léta

22
Jan Steklík, *Věstonická Venuše v trávě*
(zamalovánka), 70. léta

5 <https://protisedi.cz/jan-steklik-hravost-a-zavaznost-soucasne/>

← 23
Jan Steklík, *Setkání Maleviče s Disneyem*,
po roce 2000

← 24
Jan Steklík, *Střih na krajinu*, nedatováno

← 25
Jan Steklík, *Letiště pro mraky*, 1971

26
Z výstavy Jana Steklíka *Steklík*,
Dům umění města Brna, Brno, 2018

RVP ZV	oblast Umění a kultura — vzdělávací obor Výtvarná výchova
Učivo ↓	
— Rozvíjení smyslové citlivosti	— uspořádání objektů do celků — uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
— Ověřování komunikačních účinků	— proměny komunikačního obsahu — záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění
Klíčové kompetence	k učení, k řešení problémů, komunikativní
Průřezová témata	Mediální výchova, Environmentální výchova

RVP G	oblast Umění a kultura — výtvarný obor
Učivo ↓	
— Znakové systémy výtvarného umění	— výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku
— Umělecká tvorba a komunikace	— umělecký proces a jeho vývoj — vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality; dynamika chápání uměleckého procesu — její osobnostní a sociální rozměr;
Klíčové kompetence	k učení, k řešení problémů, komunikativní
Průřezová témata	Mediální výchova, Environmentální výchova

Věkové složení dětí	II. stupeň ZŠ, SŠ
Cíle ↓	
— seznámení	tvorba Jana Steklíka koláž asambláž textová koláž výtvarná akce
— terminologie	informel konceptuální kresba koláž land art akční tvorba asamláž
— mezipředmětová vazba	praktické činnosti
Výtvarná technika	malba, koláž, asambláž, výtvarná akce
Pomůcky a materiál	je uvedený u jednotlivých námětů

Metodický postup — realizační část

KOLÁŽ

Natřeme papír v husté vrstvě temperami (pokud možno jednou barvou). Následuje tvorba koláže. Pokládáme menší kousky vystřižnutých fotek na větší kousky, tak dlouho, až bude dílo hotovo.

Pomůcky: papír, tempery, lepidlo, nůžky, fotografie

— — —

ASAMBLÁŽ

Lepení hadříků, provázků, starých tkaniček, ústřížků starého nenoseného oblečení, zmačkaných pokreslených papírů na A1 karton. Doplněný barvou. Mohou být zatřeny i původní vzory a tvary, tak, aby byl celkově pozměněn význam díla.

Pomůcky: karton, různé textilie, temperové barvy

— — —

TEXTOVÁ KOLÁŽ

Rozstříhaný text na písmena dáme do pytlíku a necháme jej kolovat po třídě. Po deseti kolech má každý dost písmen na stvoření slova. Necháme pracovat náhodu a slovo, které se nám dílem představivosti žáků, dílem náhody vytvoří, následně ilustrujeme kresbou či jinou technikou dle výběru.

Pomůcky: papír, předlohy písmen, kresebné pomůcky

— — —

STŘIHOVÁ KOLÁŽ

(Autorkou výtvarné aktivity je studentka PdF MU Helena Lengálová)

Žáci dostanou natisknuté krejčovské stříhy, vyberou si jednotlivé linky a motivy dle vlastního výběru a vystříhnou je. Následně budou z vystřižených tvarů skládat jiné tvary. Případně mohou tvary skládat dohromady a vytvořit skupinové monumentální abstraktní dílo.

Pomůcky: krejčovské stříhy, nůžky, případně lepidlo a výkres A1

— — —

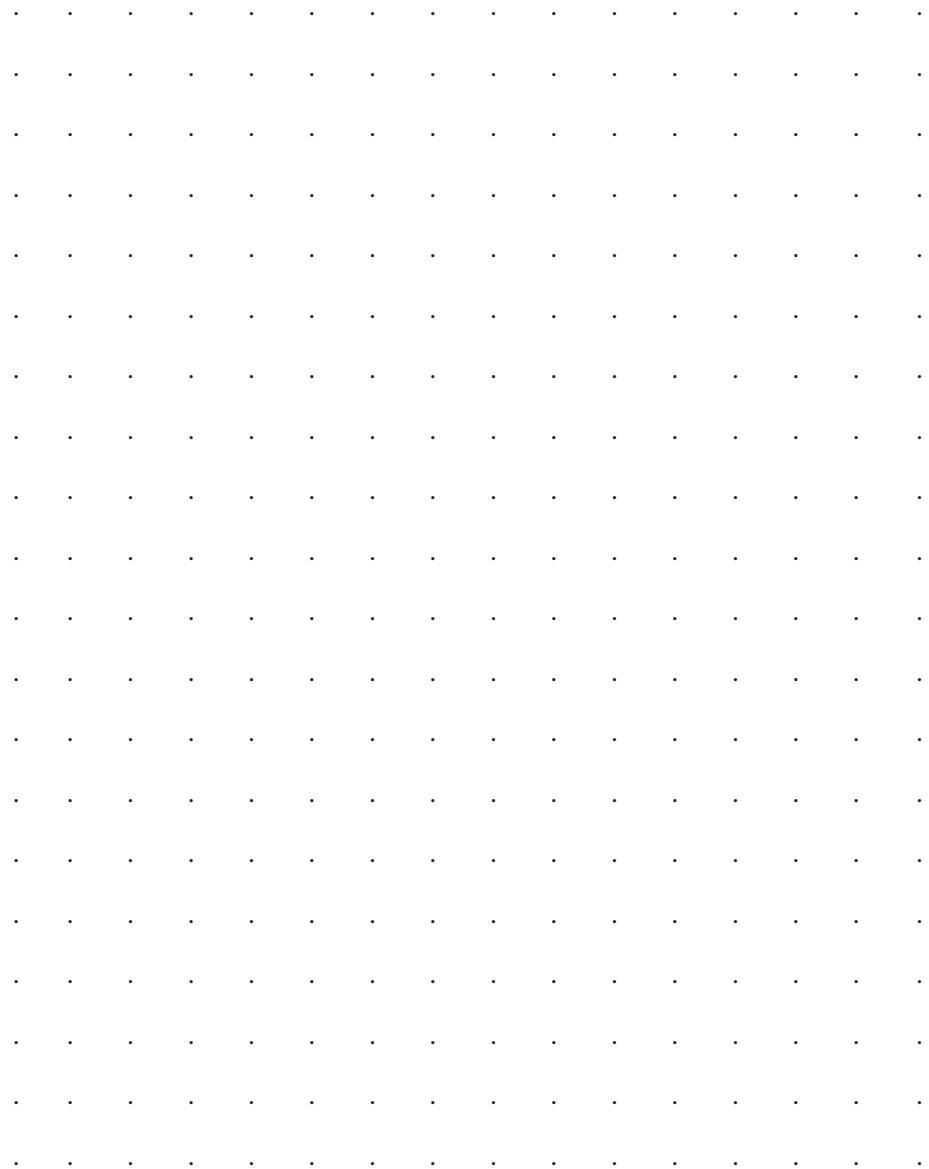
VÝTVARNÁ AKCE

(Autorkou výtvarné aktivity je studentka PdF MU Bc. Monika Ivičicová)

Žáci obdrží triko rozstřížené na přední a zadní straně. Přední část se budou snažit za pomoci dalších materiálů (papír, látka, sešívačka, papírová páska, izolepa, náplast, provázek, obvaz, nůžky) rekonstruovat do původní podoby. Poté ji spojí k části zadní. Při práci se naučí, že jako spojovací materiál mohou posloužit různé pomůcky, přičemž samotný proces a výsledek bude výtvarným uměním.

Pomůcky: textilní oblečení, látky, sešívačka, papírová páska, izolepa, náplast, provázek, obvaz, nůžky, další spojovací materiály

— — —

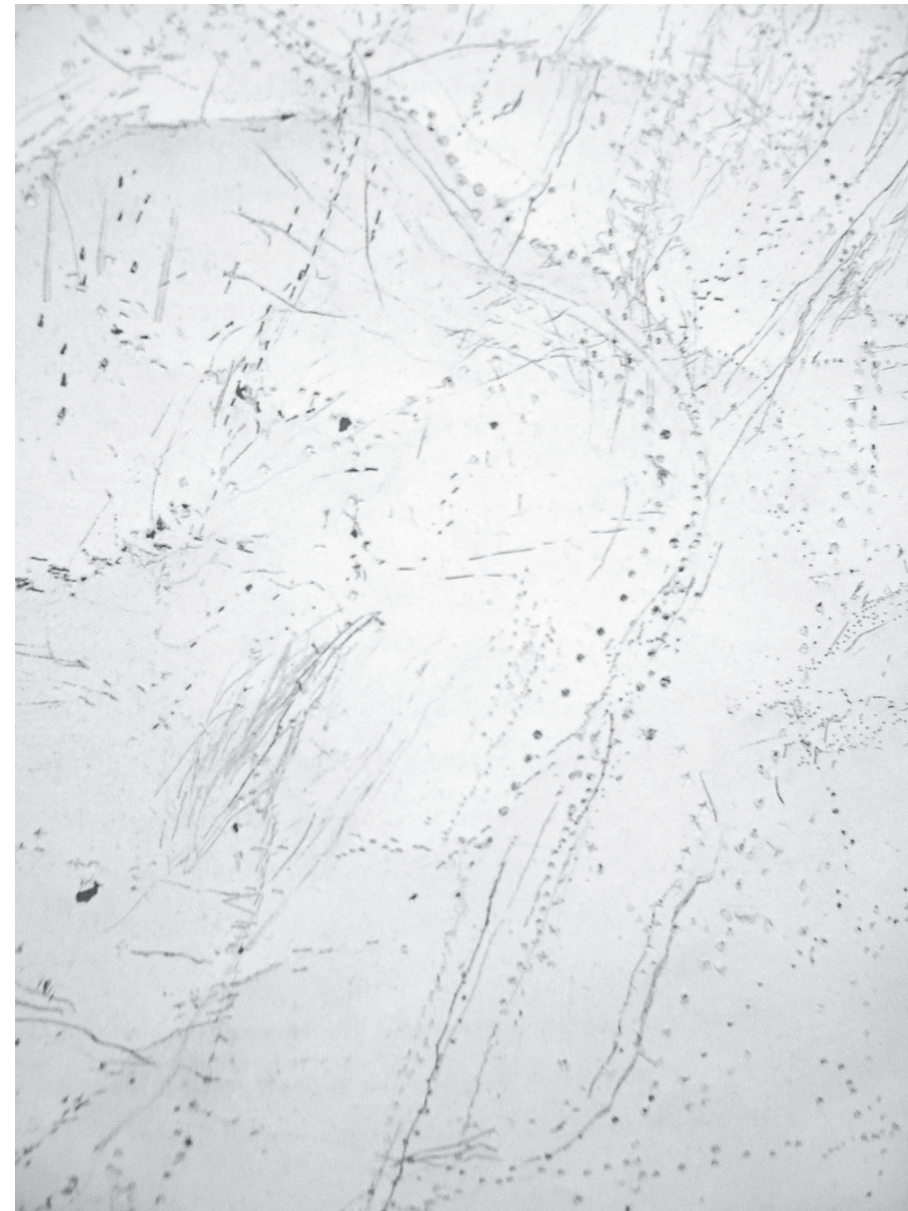
ADRIENA ŠIMOTOVÁ

Mgr. Petra Čiklová

Charakteristika tvorby umělce

Celou její tvorbou prostupoval hluboký zájem o člověka, síť vztahů a symboliku lidského těla, který směřoval do nitra člověka, nikoli k jeho tělesné schránce. S životními těžkostmi (válka, ztráta manžela a později i syna) se vyrovnávala svým vlastním způsobem, který se odráží v její výtvarné práci. Sama uváděla, že utrpení a bolest jí zpevnily a otevřely pro ni nové obzory. I přes to z jejího díla sálá klid a jistá přesná a vyvážená jemnost. Do začátku 70. let stavěla její díla na zářivých barvách, nejednalo se však jen o figurální a temperové obrazy, ale objevovaly se i první grafiky a koláže. Avšak po okupaci Československa a zejména po smrti manžela začaly její barvy blednout, opouštěla malbu, neboť se jí zdála příliš plytká, začala v tvorbě využívat textil a společně s papírem je zpracovávala různými technikami (nejčastěji bílý ruční papír, pauzovací papír a japan). Upoutala na sebe pozornost svou svéráznou uměleckou technikou, která spočívá v mačkání, trhání, prořezávání a vrstvení papíru. Tímto způsobem vznikala díla s otisky dlaní, chodidel nebo celého těla. Po celý život se snažila vytvářet nové techniky a postupy a přispívala tím k oživení české výtvarné scény.⁶

⁶ https://cs.wikipedia.org/wiki/Adriena_Šimotová

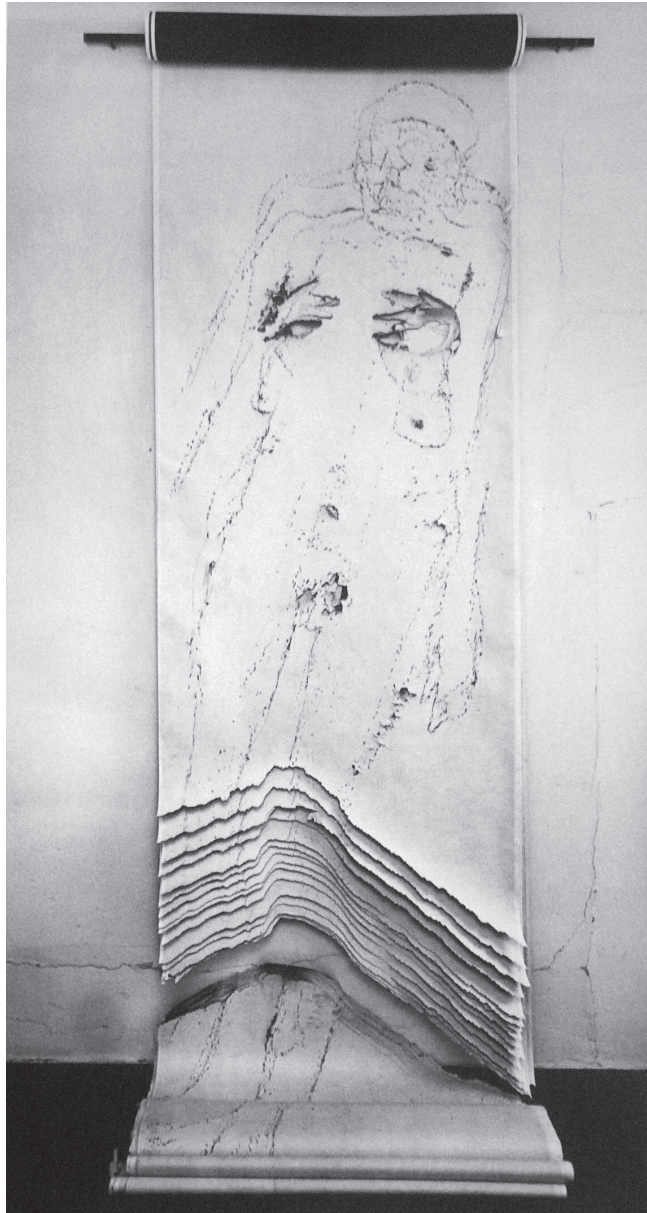
27
Adriena Šimotová, *Návrat ztraceného syna I* (detail), 1985

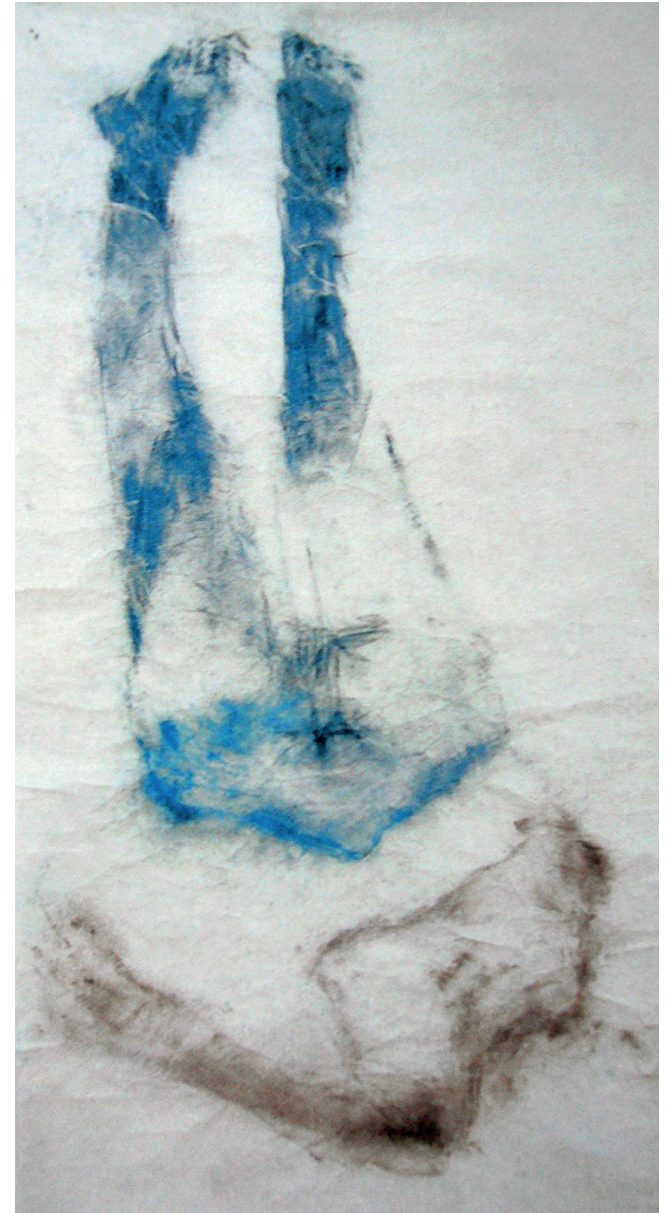
28, 29
Adriana Šimotová, *Z cyklu poloviny*, 1997

→ 30 (následující dvoustrana)
Adriana Šimotová, *Podpírání*, 1984

→ 31 (následující dvoustrana)
Adriana Šimotová, *Z cyklu Dotek barvou —
Intimní stav beztlíže*, 1992—1993

80

81

RVP ZV	oblast Umění a kultura — vzdělávací obor Výtvarná výchova
Učivo ↓	
— Rozvíjení smyslové citlivosti	— reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly — vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
— Uplatňování subjektivity	— prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností — manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
Klíčové kompetence	sociální a personální, k učení, k řešení problémů, komunikativní
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova
RVP G	oblast Umění a kultura — výtvarný obor
Učivo ↓	
— Obrazové znakové systémy	— uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační
— Umělecká tvorba a komunikace	— role subjektu v uměleckém procesu — smyslové vnímání a jeho rozvoj; předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla; mimovědomá a uvědomělá recepce uměleckého díla; tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta
Klíčové kompetence	k učení, k řešení problémů, komunikativní
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova

Věkové složení dětí	II. stupeň ZŠ, SŠ
Cíle ↓	
— seznámení	tvorba Adriany Šimotové prostorová tvorba malba kresba frotáž různé druhy papírů — práce s různými druhy papíru termín profil a „en face“ (ánfas)
— terminologie	prostorová tvorba papír ruční papír perforace pauzovací papír frotáž
— mezipředmětová vazba	Přírodopis, Biologie
Výtvarná technika	malba, kresba, kombinované techniky, perforace, frotáž
Pomůcky a materiál	je uvedený u jednotlivých námětů

Metodický postup — realizační část

TĚLO A JÁ

Žáci si prohlédnou reprodukce děl Adriany Šimotové a ke každému dílu vymyslí jedno slovo nebo název, který by ho nejlépe charakterizoval. Poté se všichni sejdou u jednoho velkého formátu papíru, kam budou libovolně zapisovat své zápisky, které mohou doplňovat i o malé kresby.

OTISKY

- 1/ „Brainstorming“ na téma, jak funguje naše tělo
- 2/ Hra — jaké děláme pohyby (př. většinu pohybů děláme automaticky bez přemýšlení, ale když si zlomíme třeba ruku, až potom si uvědomujeme její důležitost, význam a smysl)

Pomůcky: jemný balicí papír, jiné druhy papírů, pastel, rozdrcený pastel, křídly

Výtvarná činnost:

- 1/ Frotáž ruky spolužáka
- 2/ Frotáž obličeje z profilu nebo z ánfasu
- 3/ Frotáž celého těla v různých pozicích
- 4/ Diskuze o pocitech při frotáži
- 5/ Perforace vzniklých frotáží
- 6/ Dobarvení frotáží
- 7/ Vrstvení frotáží (ideálně při použití jemných papírů)

32—34
Ukázka realizace
Otisků

TĚLOVÁ MAPA

- 1/ Vyzkoušet důvěru v práci spolužáka
- 2/ Seznámení s tělem a jeho smysly
- 3/ Diskuze o lidském těle, zmínit možnosti jeho vyjádření, smysly/lidské tělo

Pomůcky: balicí papír, pera, fixy, voskovky, pastelky

Výtvarná činnost:

- Žáci mají za úkol na balicí papír obkreslit ve dvojicích svá těla
- Každý pak do vlastního obrysu bude psát vše, co si spojuje s určitou částí svého těla (př.: ústa — slova, hlava — rozum, ruka — hlazení)
- Následně zpracují části těla, které pro ně mají určitý význam
- Vzniknou siluety s jasnými informacemi o jednotlivém žákovi

— — —

TĚLO Z ALOBALU

- 1/ Vyzkoušet si práci s prostorem, svěřit důvěru spolužákovi v práci s tělem
- 2/ Seznámení s možnostmi vystavění figury za pomoci netradičního materiálu
- 3/ Diskuze o lidském těle, o prostorových souvislostech — tělo a interiér, tělo a exteriér

Pomůcky: alobal, lepicí páska

Realizace:

- 1/ Žáci se rozdělí do menších skupin
- 2/ Po zadání úkolu si každý zvolí část svého těla, kterou by chtěl obtisknout
- 3/ K dispozici dostanou alobal, do kterého mají každý obtisknout nějakou část svého těla
- 4/ Dostanou průhlednou lepicí pásku
- 5/ Tyto části mají dále spojit tak, aby dohromady vytvořili figuru
- 6/ Figury se naskládají vedle sebe a žáci porovnávají své práce

— — —

FIGURA K LISTOVÁNÍ

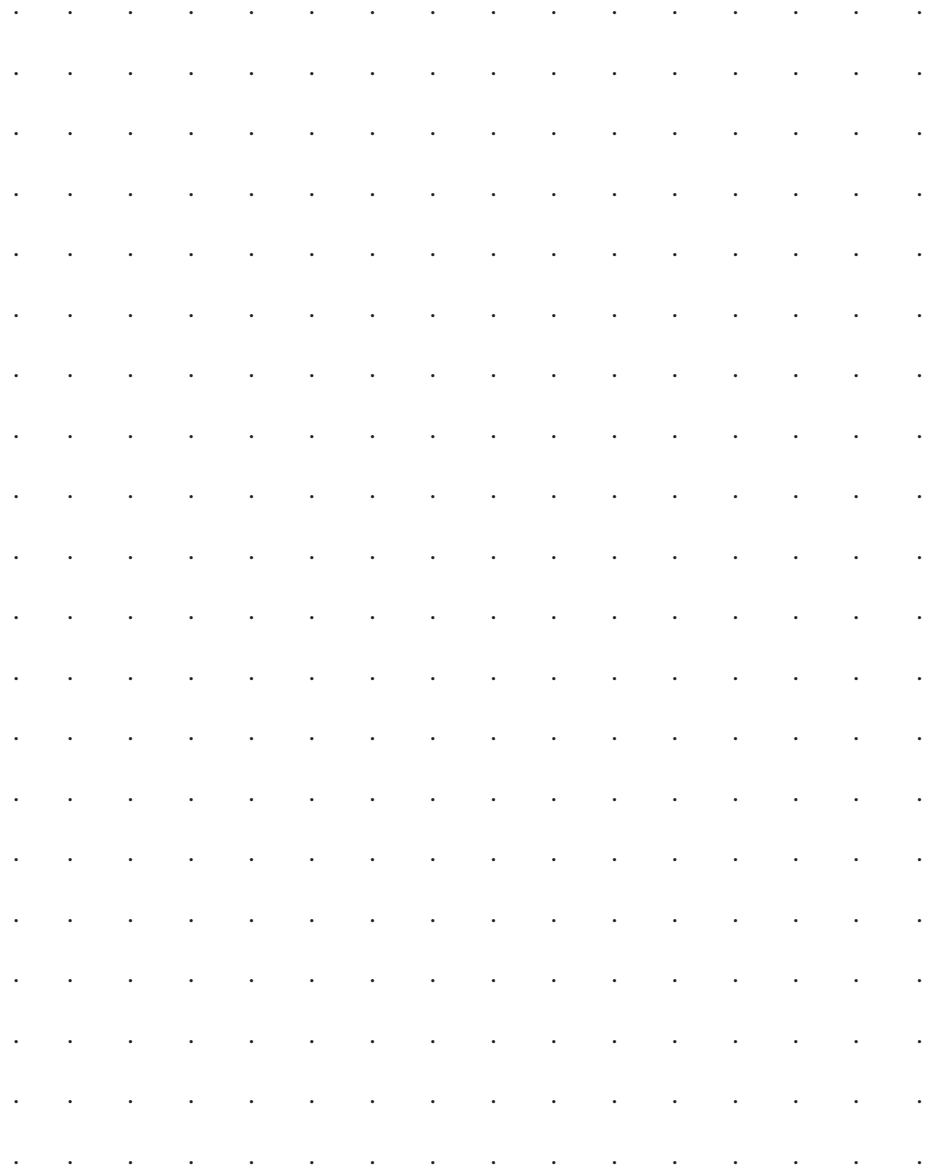
- 1/ Seznámení se s různými charaktery člověka
- 2/ Diskuze o lidských vlastnostech, charakterech člověka, co znamenají lidské vlastnosti?

Pomůcky: balicí papír, fixy, pastelky, voskovky, nůžky, lepicí páska, sešíváčka

Realizace:

- 1/ Žáci se rozdělí do dvojic a navzájem obkreslí figuru svého spolužáka na velký balicí papír
- 2/ Každý pak má za úkol výtvarně zpracovat svou postavu tak, aby ho co nejlépe charakterizovala nebo se mu podobala
- 3/ Po dokončení každý svou postavu vystřihne
- 4/ Vystřihnutá díla se naskládají na sebe a spojí v jednu velkou postavu sešíváčkou, ve které si pak mohou listovat jako v knize

— — —

JIŘÍ

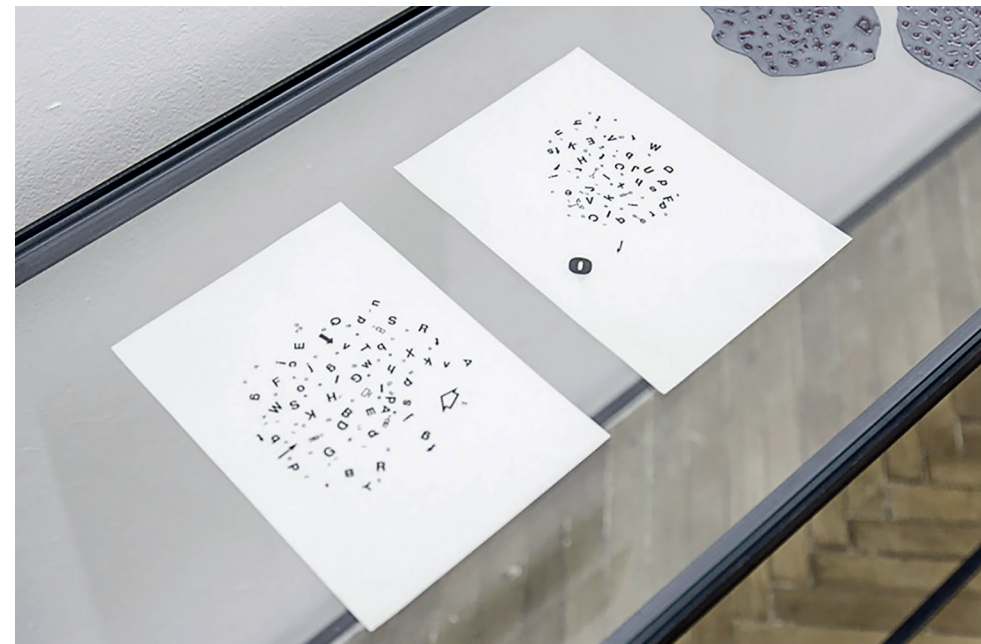
VALOCH

Mgr. Josef Strouhal

Charakteristika tvorby umělce

Jiří Valoch je teoretik a kritik umění, publicista, kurátor výstav, konceptuální umělec. Tvůrce vizuální a konceptuální poezie, fotografické poezie a fotografických konceptů, textových instalací a konceptuálních kreseb.⁷

Na konci 60. let se zařadil mezi stěžejní představitele mezinárodního hnutí Vizuální poezie. Během tří dekad vytvořil obdivuhodné množství textů určených stejně jak ke čtení, tak k dívání. Lze je bezpochyby vnímat jako jednu z nejpozoruhodnějších uměleckých interpretací východisek strukturalistické jazykovědy, jako radikální a nonkonformní přístup k bílé ploše papíru, limitům slova a psaní.⁸

7 <https://www.artlist.cz/jiri-valoch-1445/>

8 <http://www.tranzitdisplay.cz/cs/vystavy/jiri-valoch-merde-vernissaz-13-10-2015>

35

Z výstavy Jiřího Valocha *Merde*,
tranzitdisplay, Praha, 2015

→ 36 (následující dvoustrana)
Z výstavy Jiřího Valocha *Slova*,
Fait Gallery, Brno, 2015

RVP ZV	oblast Umění a kultura — vzdělávací obor Výtvarná výchova
Učivo ↓	
— Ověřování komunikačních účinků	— osobní postoj v komunikaci — jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
	— proměny komunikačního obsahu — záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění
Klíčové kompetence	k učení, k řešení problémů, komunikativní
Průřezová témata	Mediální výchova

RVP G	oblast Umění a kultura — výtvarný obor
Učivo ↓	
— Umělecká tvorba a komunikace	— úloha komunikace v uměleckém procesu — postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny; umělecká a mimoumělecká znakovost; umění jako proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků; role umělce v societě; publikum a jeho účast v uměleckém procesu; sociální a technologické proměny dneška (nové technologie, nové umělecké disciplíny a jejich obsahy) a jejich vliv na úlohu komunikace v uměleckém procesu; subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané
Klíčové kompetence	k učení, k řešení problémů, komunikativní
Průřezová témata	jsou popsány níže u návrhů výtvarných aktivit

Věkové složení dětí	II. stupeň ZŠ, SŠ
Cíle ↓	
— seznámení	tvorba Jiřího Valocha grafické užití písma typografie konceptuální umění
— terminologie	grafika typografie koláž koncept Morseova abeceda šifra
Výtvarná technika	kresba
Pomůcky a materiál	je uvedený u jednotlivých námětů

Metodický postup — realizační část

ŠIFRY — KOLÁŽ

Morseova abeceda — povzbudivé a motivační nápisy zachycené šifrou např.: *Jseš borec, To zvládneš, Věříme v tebe, Jsí jednička, Miluji tě aj.* Vystříhání koleček, čárek a pomlček z lepicí fólie a umístění nápisů v prostorách školy. Možná následná soutěž žáků dalších tříd nebo konkrétní třídy — Kdo najde a rozluští jako první všechny šifry. Šifry se mohou objevovat i po určitý čas postupně (zamezí se tím zběsilému běhu v prostorách školy — jde více o vytrvalost, sledovat své okolí, být všímavý).

Pomůcky: samolepicí fólie, nůžky, řezák, řešení Morseovy abecedy

— — —

ŠIFRY — VIDEO ART

Posílání vzkazu pomocí Morseovy abecedy. Nahrávání na mobilní telefon — kameru.

— — | · · | · — · · | · · — | · — — — | · · || — | ·

Použití pořízených fotografií (viz ↗) a vytvoření obrazového řetězu, nebo filmu — Movie Maker. Možná práce ve skupinách. Střídání po slovech, znacích apod.

— — —

tečka

čárka

konec slova

konec věty

SLOVNÍ VĚŽE, ŘETĚZY — KRESBA

Vytvoření slov pomocí šablony. Obkreslit různě nakloněná písmena na předem připravené kartičky. Kartičky jsou menší než šablona písmena. Písmo zasahuje přes okraj. Možné pak písmena spojovat dohromady.

Návrh variant slov s možností propojení s jinými předměty:

1/ Lidské vlastnosti → Občanská výchova — průřezové téma OSV⁹

2/ Státy světa → Zeměpis — průřezové téma MuV, VMEGS

3/ Ohrožené druhy zvířat → Zeměpis — průřezové téma MuV, EV

4/ Křestní jména (česká, světová) → Zeměpis/Český jazyk — průřezové téma MuV, VMEGS

5/ Pozdravy ve světových jazycích → Zeměpis/Český jazyk — průřezové téma MuV, VMEGS

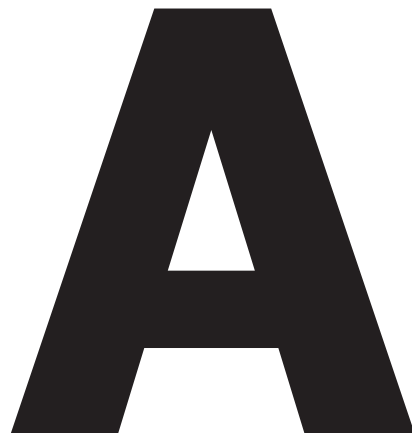
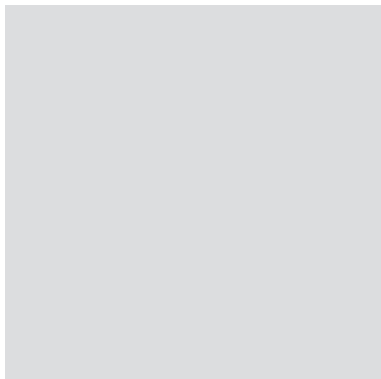
Pomůcky: tvrdý papír, barevný papír, karton, měkké tužky, lihový fix, pastel, řezačka, nůžky

⁹ Použité zkratky: OSV — Osobnostně sociální výchova, MuV — Multikulturní výchova, VMEGS — Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, EV — Environmentální výchova

Příklad:

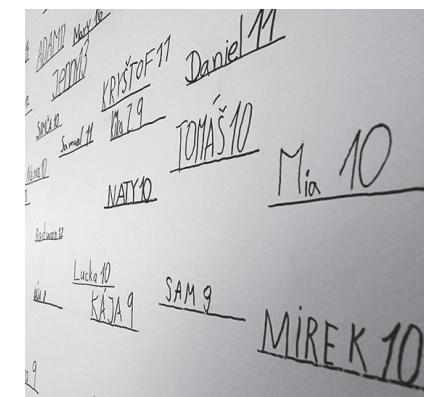
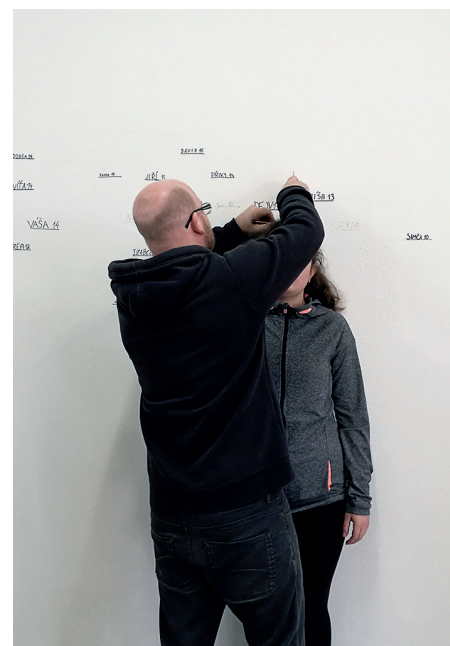
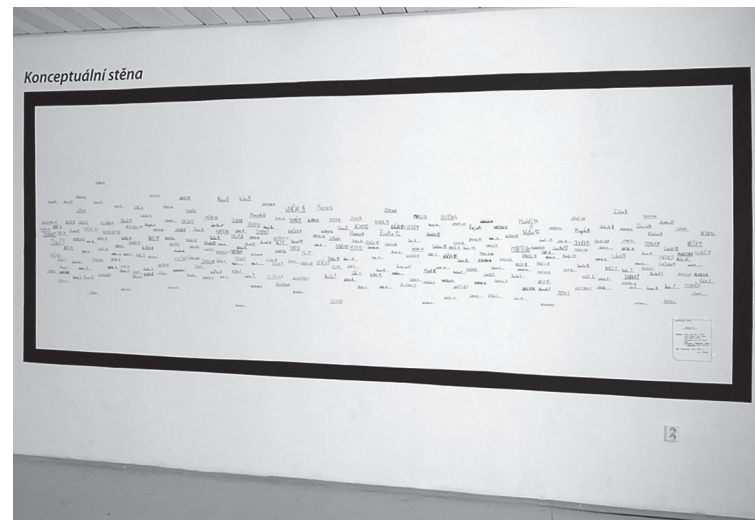
Velikost kartiček 5 x 5 cm

Písmo: Tahoma, tučné,
velikost 220 b

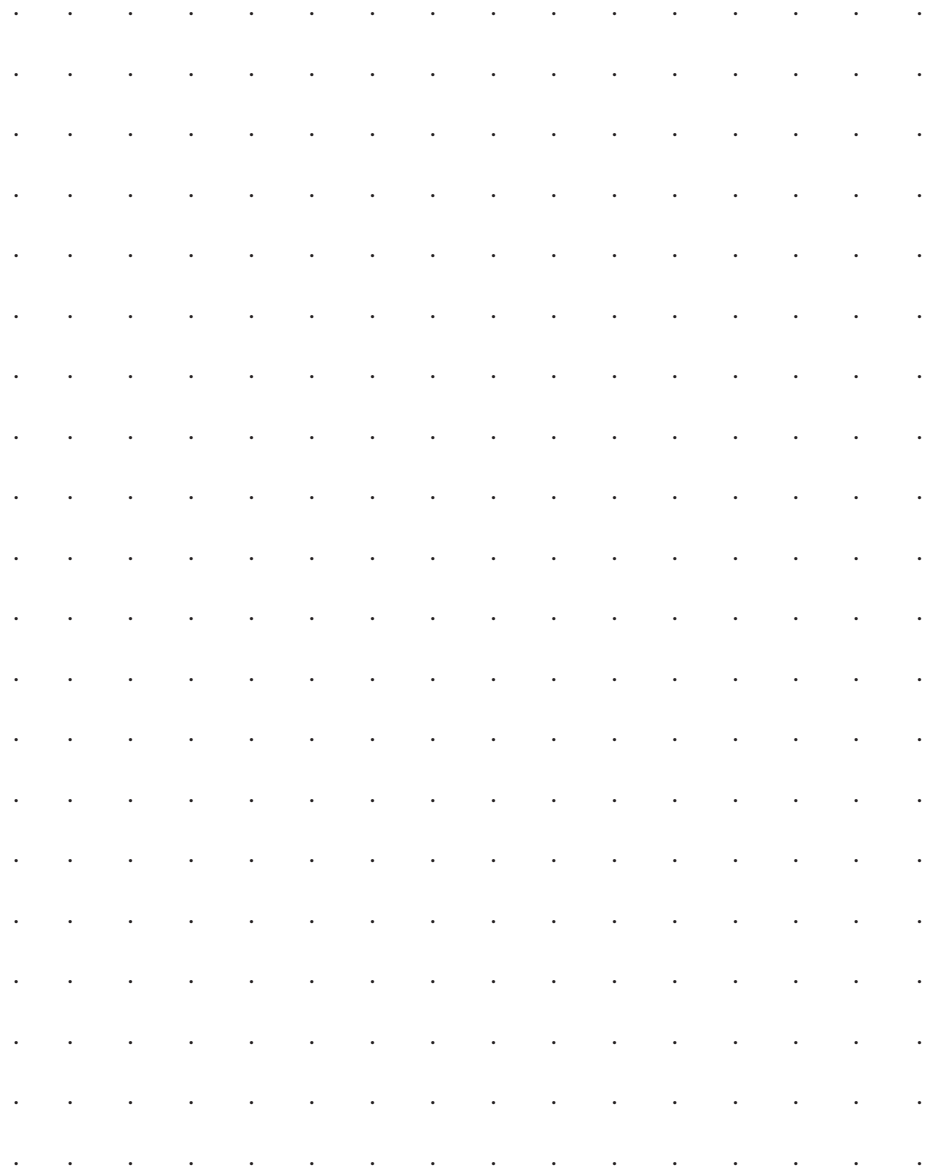

KONCEPTUÁLNÍ STĚNA — SKUPINOVÁ PRÁCE

Může navazovat na předchozí individuální práci (kresba, šifry, ...) Do rámu obrazu na stěně si žáci vyberou místo (někteří žáci chtějí být uprostřed, jiní se stahují ke kraji — projeví se osobnost, postavení ve třídě atd.) Stoupnou si ke stěně, pomocí spolužáka se změří a udělají rysku, na kterou napíší své jméno a věk. Je vhodné zapojit co nejvíc žáků i zaměstnanců školy. Žáci se zpětně vracejí a kontrolují, zda vyrostli a o kolik.

37—39
Ukázka realizace
Konceptuální stěny

Zdroje informací

artcasopis.cz/clanky/david-hanvald
artlist.cz/david-hanvald-108579/
artlist.cz/jiri-valoch-1445/
protisedi.cz/jan-steklik-hravost-a-zavaznost-soucasne/
tranzitdisplay.cz/cs/vystavy/jiri-valoch-merde-vernissaz-13-10-2015

webové stránky autorů
davidhanvald.com
frantaskala.com
steklik.cz

Seznam reprodukcí

1 (s. 13)
Tvořivý list k výstavě *Karel Malich & utopické projekty*, Fait Gallery, Brno, 2019, foto archiv autorky

2 (s. 19)
David Hanvald, *Z cyklu Kunstgeschichte — XX*, asambláž na plátně, 2014, foto Michal Ureš, dostupné z: <https://www.artlist.cz/david-hanvald-108579/>

3 (s. 19)
David Hanvald, *Z cyklu Systém, konstrukce, ráda, Město II*, akryl na plátně, 2009, foto Michal Ureš, dostupné z: <https://www.artlist.cz/david-hanvald-108579/>

4 (s. 19)
David Hanvald, *Z cyklu Rámy — David Hanvald (2012)*, akryl a sprej na plátně, 2014, foto Michal Ureš, dostupné z: <https://www.artlist.cz/david-hanvald-108579/>

5 (s. 20)
David Hanvald, *Z cyklu Objekty — Sol LeWitt*, akryl, sprej a olejový pastel na plátně, 2011, foto archiv autorky

6 (s. 21)
Z výstavy Davida Hanvalda *Estetický podzim v konceptuálním Brně*, Galerie Pitevna, Brno, 2017, foto Michaela Dvořáková, dostupné z: <https://artalk.cz/2017/12/10/david-hanvald-v-galerii-pitevna/>

7 (s. 35)
Z výstavy Františka Skály *Podlesee*, Galerie města Loun, Louny, 2015, foto Edita Kubištová, dostupné z: <https://artalk.cz/2015/04/01/na-vylete-v-podlesí/>

8 (s. 35)
Z výstavy Františka Skály *Skála v Rudolfinu*, Galerie Rudolfinum, Praha, 2004—2005, dostupné z: <https://www.galerierudolfinum.cz/cs/vystavy/archiv-vystav/skala-v-rudolfinu/>

9 (s. 36—37)
Z výstavy Františka Skály *Jízdárna*, NG Praha, Valdštejnská jízdárna, Praha, 2017, dostupné z: <https://www.ngprague.cz/exposition-detail/frantisek-skala-jizdarna/>

10 (s. 38)
Z výstavy Františka Skály *Jízdárna*, NG Praha, Valdštejnská jízdárna, Praha, 2017, dostupné z: <https://www.ngprague.cz/exposition-detail/frantisek-skala-jizdarna/>

11 (s. 39)
Z výstavy Františka Skály *Muzeum*, Muzeum umění Olomouc, Olomouc, 2012, foto Lumír Čuřík, dostupné z: <https://www.muoz.cz/frantisek-skala-muzeum--284/> foto Olomouc

12—14 (s. 49)
Ukázka realizace *Loutky*, foto archiv Terezy Friedl

15—17 (s. 51)
Ukázka realizace *Dopravního prostředku*, foto archiv Terezy Friedl

18, 19 (s. 53)
Ukázka realizace *Světelného objektu*, foto archiv Terezy Friedl

20 (s. 61)
Z výstavy Jana Steklíka *Steklík*, Dům umění města Brna, Brno, 2018, foto Michaela Dvořáková, dostupné z: <http://www.dum-umeni.cz/cz/vystavy/detail/id/385>

21 (s. 63)
Jan Steklík, *Snídaně v trávě* (zamalovánka), perokresba zelenou tuší, papír, 70. léta, dostupné z: <https://steklik.cz/kresby/>

22 (s. 63)
Jan Steklík, *Věstonická Venuše v trávě* (zamalovánka), perokresba zelenou tuší, papír, 70. léta, dostupné z: <https://steklik.cz/kresby/>

23 (s. 64)
Jan Steklík, *Setkání Maleviče s Disneyem*, po roce 2000, dostupné z: <http://www.dum-umeni.cz/cz/vystavy/detail/id/385>

24 (s. 64)
Jan Steklík, *Střih na krajinu*, ruční papír, barevné tuše, tempera, nedatováno, foto archiv autorky

25 (s. 64)
Jan Steklík, *Letiště pro mraky*, 1971, dostupné z: <http://www.dum-umeni.cz/cz/vystavy/detail/id/385>

26 (s. 65)
Z výstavy Jana Steklíka *Steklík*, Dům umění města Brna, Brno, 2018, foto Michaela Dvořáková, dostupné z: <http://www.dum-umeni.cz/cz/vystavy/detail/id/385>

27 (s. 77)
Adriena Šimotová, *Návrat ztraceného syna I* (detail), 1985, foto archiv autorky

28, 29 (s. 78, 79)
Adriena Šimotová, *Z cyklu poloviny*, 1997, foto archiv autorky

30 (s. 80)
Adriena Šimotová, *Podpírání*, 1984, foto archiv autorky

31 (s. 81)
Adriena Šimotová, *Z cyklu Dotek barvou — Intimní stav beztlže*, 1992—1993, foto archiv autorky

32—34 (s. 85)
Ukázka realizace *Otisků*, foto archiv autorky

35 (s. 95)
Z výstavy Jiřího Valocha *Merde*, tranzitdisplay, Praha, 2015, foto Hynek Alt, dostupné z: <https://artalk.cz/2015/10/29/jiri-valoch-v-tranzitdisplay/>

36 (s. 96—97)
Z výstavy Jiřího Valocha *Slova*, Fait Gallery, Brno, 2015, dostupné z: <https://www.faitgallery.com/soucasne-a-planovane/events/74.html>

37—39 (s. 103)
Ukázka realizace *Konceptuální stěny*, foto archiv Josefa Strouhala

Magda Strouhalová & kolektiv

Inspirace pro pedagogy
výtvarné výchovy
Metodické —
pracovní — tvořivé
listy

Tato publikace vznikla díky finanční podpoře
z Fondu rozvoje Masarykovy univerzity.

Číslo projektu: 2019/41/MUNI/FR/1246/2018
Inovace předmětu: Galerijní praxe 1
Odborný garant projektu: Radek Horáček

Texty: Dita Bosáková, Petra Čiklová, Tereza Friedl,
Josef Strouhal, Magda Strouhalová, Jan Wolf
Jazyková korektura: Marcela Kuchyňková
Grafická úprava a sazba: Eva Havelková

První vydání, 2019

Písmo: Trivia Sans Regular, Trivia Serif Regular
Náklad: 11 ks
Tisk: knihovnicka.cz

